

พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Administrative Behavior of School Administrators Affecting Learning Organization of Schools under Phrachuapkhirikhan Primary Educational Service Area Office 1

นัชชา ดงเหมือน^{1*}

Natchathan Daengmeaun^{1*}

ปิยะนาต บุญมีพิพิธ²

Piyanart Boonmeepit²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และ 3) พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 92 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา 12 คน และครูผู้สอน 852 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 956 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการประสานงาน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเป็นผู้นำ และด้านการจูงใจ 2) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีรูปแบบทางความคิด ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ และด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และ 3) พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 74.70 ได้สมการถดถอยอย่างง่ายดังนี้ $\hat{Y}_{tot} = 1.913 + 0.077 (X6) + 0.106 (X2) + 0.083 (X4)$

คำสำคัญ : พฤติกรรมการบริหารงาน องค์กรแห่งการเรียนรู้

¹ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาลัทธิศึกษาระบบบริหารการศึกษา (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), อ.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน อีเมล : nutandnok999@gmail.com โทรศัพท์ : 087-1575825

¹ Graduated Student, Master of Education (Educational Administration), M.Ed. Phetchaburi Rajabhat University 76000

* Corresponding Author e-mail : nutandnok999@gmail.com Tel : 087-1575825

² รองศาสตราจารย์ ปร.ด. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

² Associate Professor (Educational Administration) Phetchaburi Rajabhat University

Abstract

The researcher was interested in doing this research to study : 1) the level of school administrator's behavior, 2) the level of learning organization, and 3) administrative behavior of school administrators affecting learning organization of schools under Phrachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1. The research samples were 956 personnel in schools under Phrachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 consisting of 92 school administrators, 12 vice-administrators, and 852 teachers. The research tool was a 5-level rating scale questionnaire. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and simple regression analysis. The research results were as follows : 1) the school administrator's administrative behavior was at a high level in overall and in each aspect. The analysis in each aspect revealed that decision making was at the highest level, whereas coordination, participation, communication, and leadership were the aspects with less means, and motivation was at the lowest level, 2) the condition of learning organization of schools was at a high level in overall and in each aspect. The analysis of each aspect revealed that mental model was at the highest level, whereas systems thinking, shared vision, and personal mastery were the aspects with less means, and team learning was at the lowest level, and 3) the school administrators' behaviors affected the condition of learning organization of schools under Phrachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1. The predictive efficiency was at 74.70%. The obtained simple regression equation was: $\hat{Y}_{tot} = 1.913 + 0.077 (X6) + 0.106 (X2) + 0.083 (X4)$.

Keywords : Administrative behavior, Learning organization

บทนำ

ปัจจุบันปัญหาการจัดการศึกษาของไทย มีความพยายามที่จะปฏิรูปการศึกษา ซึ่งในช่วง 8 ปีที่ผ่านมา ไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งจากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในภาพรวมแล้ว พบว่า อุปสรรคและปัญหาที่สำคัญ คือ ปัญหาครูอาจารย์ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาของไทยส่วนใหญ่ยังไม่มี ความรู้ ความเข้าใจว่า การปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริงนั้น หมายถึง การเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่อย่างถึงรากถึงโคน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นและแตกต่างไปจากเดิม ปัญหาการขาดภาวะผู้นำที่ตระหนักถึงรากเหง้าและความสำคัญของปัญหาการปฏิรูปการศึกษา มองปัญหาเรื่องการศึกษาอย่างเชื่อมโยงกับเรื่องอื่นในสังคมแบบเป็นระบบองค์รวม และรู้จักจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหา เพื่อก่อให้เกิดแก่นนำในการเปลี่ยนแปลง ปัญหาระบบคัดเลือก การบริหารและการให้ความสำคัญ ความชอบครูอาจารย์ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา

อยู่ภายใต้ระบบราชการแบบรวมศูนย์ กลายเป็นอุปสรรคขัดขวางการปฏิรูปทางการศึกษา ปัญหาด้านประสิทธิภาพ การใช้งบประมาณการศึกษาในแง่คุณภาพของผู้จัดการศึกษาทุกระดับต่ำกว่าหลายประเทศ [1] รวมทั้งคุณภาพจากระบบการศึกษาอยู่ในระดับที่ยังไม่เป็นที่พอใจเป็น เพราะระบบการศึกษาไทยยังไม่อยู่ในฐานะการสร้างคนที่มีคุณภาพได้ หากประเทศไทยจะมีการพัฒนาคนให้มี คุณลักษณะคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น จำเป็นต้องสร้างพื้นฐานองค์ความรู้และปรับเปลี่ยน พัฒนาองค์กร ให้เป็นระบบการบริหารที่มีศักยภาพและยั่งยืนต้องเน้น การเรียนรู้ที่เกิดจากการยกระดับความสามารถของบุคคล ในองค์กรให้เรียนรู้ทางแก้ไขปัญหาเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดี การเรียนรู้แบบเป็นทีม โดยให้ทั้งบุคคล ทีมงานและ องค์กรได้พัฒนาเจตคติ ค่านิยม และทักษะ [2]

จากที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่า คุณภาพการศึกษา ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถาน ศึกษา ซึ่งผู้บริหารที่ดีควรแสดงพฤติกรรมการบริหาร

เพื่อกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีการปฏิบัติงานให้เกิดผลดีอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อกระบวนการบริหารในองค์กร ซึ่งจะต้องมีภาวะผู้นำเพราะเป็นผู้มีบทบาทและมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ ๆ ภายในองค์กร และเป็นบุคคลสำคัญที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวหน้า และในการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะทำหน้าที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนกระบวนการทำงาน ไปสู่เป้าหมาย พฤติกรรมผู้นำนั้นมีความสำคัญยิ่งในการบริหารงานให้สัมฤทธิ์ผล ความสำเร็จในผลงานมีส่วนสัมพันธ์กับความสามารถของผู้บริหารหรือผู้นำ พฤติกรรมผู้นำหรือภาวะผู้นำเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานนั้นมีลักษณะการปฏิบัติงานอย่างไร มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใด ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำ ในการบริหารงาน เพื่อรวมพลังและใช้ประโยชน์ของบุคคลที่มีอยู่ในหน่วยงานให้ช่วยกันทำงานและต้องรู้จักวิธีแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยให้บุคลากรหรือผู้ร่วมงานเกิดความพึงพอใจ และก่อให้เกิดความร่วมมือจากผู้ร่วมงานอย่างเต็มที่ ดังที่ นิโรธ สมัตตภาพงศ์ [3] ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมการบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จทางด้านการจัด การศึกษานั้น องค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จ ในอันดับต้น ๆ คือ พฤติกรรมการบริหารที่ได้แสดงออกถึงความร่วมมือกับบุคลากร สังคม และชุมชน ให้เกิดการยอมรับ ให้ความร่วมมือ และปฏิบัติตามจะส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ ซึ่งปัจจัยหลักย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำของสถานศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาโดยตรงจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบและกระบวนการปฏิรูปการศึกษา สอดคล้องกับ เรนซิส ไลเคิร์ต (Rensis Likert, 1961 อ้างถึงใน สุพจน์ วิชยศรี [4]) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า การจัดองค์การบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพที่ใช้บริหารแล้วจะได้ทั้งงาน

และน้ำใจคนนั้น ต้องเกิดจากองค์ประกอบของการบริหารสำคัญ 6 ประการ กล่าวคือ แบบการบริหารใดมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะการปฏิบัติหรือสภาพการจัดองค์การบริหารขององค์ประกอบต่อไปนี้คือ 1) การเป็นผู้นำ (Leadership) 2) การจูงใจ (Motivation) 3) การติดต่อ สื่อสาร (Communication) 4) การตัดสินใจ (Decision Making) 5) การกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) และ 6) การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control) เพราะฉะนั้นภารกิจหลักทั้ง 6 งานของโรงเรียนจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใดนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องแสดงพฤติกรรมการบริหารให้เหมาะสม เพื่อนำพาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสูงสุด ทั้งนี้เพราะหากพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารตรงกับความคิดหวังของผู้ร่วมงานมากเพียงไร ผลผลิตขององค์กรจะสูงขึ้นมากเท่านั้น เพื่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสูงสุด

สถานศึกษาเป็นสถาบันของสังคมที่จำเป็นต้องมีการสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มากกว่าองค์กรรูปแบบอื่น ซึ่งการที่สถานศึกษาจะสามารถดำเนินงานได้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีการปรับกระบวนการบริหารงานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ [5] และสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมีผลมาจากการประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายดำเนินการในการพัฒนาการศึกษาของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 นั้น ทำให้สถานศึกษาในยุคปัจจุบันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นในด้านการบริหารงานและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งหมายถึงทั้งตัวผู้บริหารและครูผู้สอนนั่นเอง โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อขับเคลื่อนให้สถานศึกษากลายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพการจัดการ

ศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นที่ไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและมีความเป็นสากลเหมาะสมกับยุคโลกาภิวัตน์และจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ คุณภาพการศึกษา ดังที่เซนเก้ (Senge, 1990 อ้างถึงในดวงทิพย์ อวคร่าง) [6] กล่าวว่า หัวใจของการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้คือการเสริมสร้างวินัยให้เกิดผลจริงจิ่งในรูปแบบของการนำไปปฏิบัติแก่บุคคล ทีมงาน และองค์กรอย่างต่อเนื่องและทุกระดับ ซึ่งมีองค์ประกอบการเป็นบุคคลที่รอบรู้ การมีแบบแผนความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมและการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งผลให้ส่วนอื่น ๆ ภายในองค์กรเปลี่ยนแปลงไปด้วยอย่างมีระบบ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรม การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงพฤติกรรมผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่ม

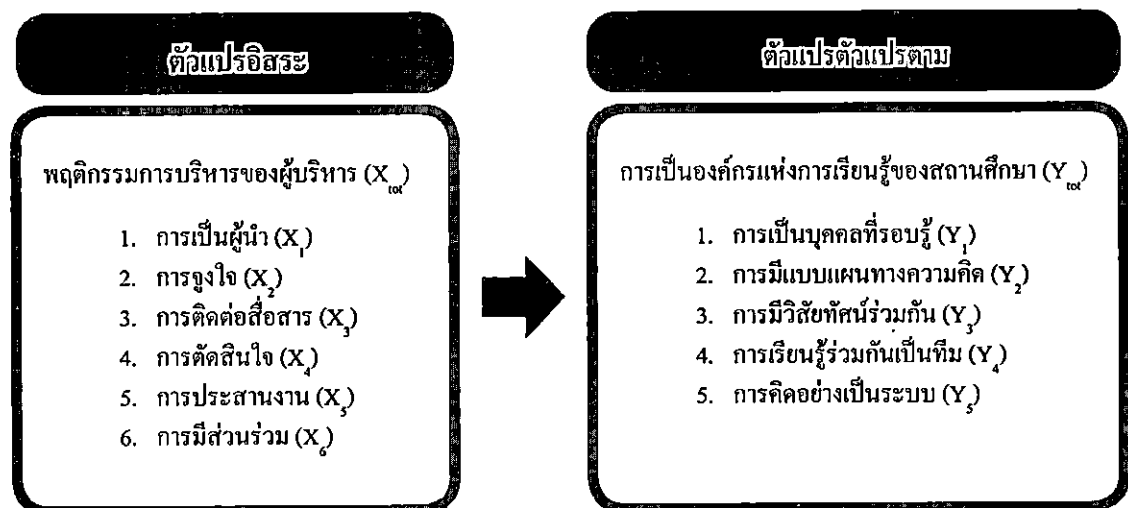
ประสิทธิภาพของการดำเนินงานบริหารจัดการในสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิด-ทฤษฎีของนักวิชาการไทย นักวิชาการต่างประเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและนำเสนอในแผนภาพ-ดังนี้

ภาพที่-1-กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองคีรีขันธุ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 122 โรงเรียน มีบุคลากร จำนวน 1,127 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการเปิดตารางของเครซซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน กัลยา วาณิชยปัญญา) [7] ของสถานศึกษา 92 โรงเรียน โดยวิธีจับสลากออก เอาส่วนที่เหลือ โดยมีบุคลากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 92 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา 12 คน ส่วนครูผู้สอนเปิดตารางได้ 852 คน และใช้การเทียบสัดส่วนเพื่อกำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูลตามจำนวนครูจริงของแต่ละโรงเรียน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากเพื่อกำหนดบุคคลผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 956 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและตำแหน่งในปัจจุบัน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารสถานศึกษาจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ การเป็นผู้นำ การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจ การประสานงานและการมีส่วนร่วม และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ การเป็นบุคคลที่รอบรู้ การมีรูปแบบความคิด การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert's Rating Scale, 1986 อ้างถึงใน สีน พันธุ์พินิจ)

[8] โดยกำหนดเป็นคะแนน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และร่างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของการวิจัยและของนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ภายใต้การให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนดและนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบให้คำแนะนำแก้ไขและปรับปรุงตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มทดลองกับโรงเรียนอนุบาลปราณบุรี โรงเรียนอนุบาลกุยบุรี โรงเรียนบ้านหนองหอย โรงเรียนบ้านลาดวิถี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองคีรีขันธุ์ เขต 2 จำนวน 30 คน นำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับแก้ครั้งสุดท้าย แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามสำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม

ศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาส่งผลกระทบต่อการทำงานเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จากการวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถาน ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

พฤติกรรมกรรมการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	ลำดับ ที่
1. ด้านการเป็นผู้นำ (X_1)	4.25	0.57	มาก	5
2. ด้านการจงใจ (X_2)	4.13	0.65	มาก	6
3. ด้านการติดต่อสื่อสาร (X_3)	4.29	0.59	มาก	4
4. ด้านการตัดสินใจ (X_4)	4.32	0.56	มาก	1
5. ด้านการประสานงาน (X_5)	4.31	0.50	มาก	2
6. ด้านการมีส่วนร่วม (X_6)	4.30	0.65	มาก	3
เฉลี่ย	4.27	0.49	มาก	

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

1.1 ด้านการเป็นผู้นำ โดยภาพ รวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ริเริ่มโครงการและ แผนงานใหม่ ๆ ของสถานศึกษาให้คณะครูได้ ดำเนินการ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างฉับไวและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.2 ด้านการจงใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษา

ประกาศยกย่องชมเชยผู้ได้บังคับบัญชาที่มีผลงานดีเด่น ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้รางวัลแก่ผู้ได้บังคับบัญชา ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความทุ่มเทเสียสละเพื่อองค์กร มีค่า เฉลี่ยน้อยที่สุด

1.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหาร สถานศึกษาตระหนักในการรับฟังข้อมูลข่าวสารที่ถูก ต้องของบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่วน ผู้บริหารสถานศึกษาสั่งงานที่อยู่ในหน้าที่และความรับ ผิดชอบโดยตรงอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.4 ด้านการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารสถาน ศึกษากำหนดสายบังคับบัญชาไว้ชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อใช้ในการบริหาร ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพประกอบการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.5 ด้านการประสานงาน โดยภาพรวมอยู่ ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหาร สถานศึกษาประสานงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงาน อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่และ ความรับผิดชอบของตน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้น ขอบความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.6 ด้านการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารสถาน ศึกษาจัดประชุมปรึกษาหารือกับคณะครูร่วมกันในเรื่อง ที่สำคัญเสมอ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะครูมีส่วน ร่วมในการทำงานตามแผนและโครงการที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถาน ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1. ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้	4.30	0.59	มาก	4
2. ด้านการมีรูปแบบทางความคิด	4.34	0.34	มาก	1
3. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.32	0.52	มาก	3
4. ด้านการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม	4.17	0.64	มาก	5
5. ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ	4.33	0.53	มาก	2
เฉลี่ย	4.29	0.36	มาก	

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

2.1 ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านมีความกระตือรือร้นสนใจและไม่ที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ส่วนท่านมีศักยภาพความรู้ และความสามารถเป็นสิ่งที่ทุกคนแสวงหาและเพิ่มพูนได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.2 ด้านการมีรูปแบบทางความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านพร้อมที่จะปรับแนวคิดวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายขององค์กรอยู่เสมอ ส่วนท่านให้ความสนใจและติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.3 ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านยอมรับและพร้อมที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงในการทำงาน เพื่อให้องค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วนท่านนำวิสัยทัศน์ของหน่วยงาน ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.4 ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านสามารถเรียนรู้และทำงานร่วมกันในบรรยากาศที่เปิดเผยและโปร่งใส ส่วนท่านคิดว่า บุคลากรในองค์กรสามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคที่ขัดขวางในการทำงานร่วมกันได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.5 ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านสามารถแก้ปัญหาด้วยองค์ความรู้ที่ได้จากการบูรณาการที่มีลักษณะเป็นสหวิทยาการเกิดกรอบความรู้ใหม่ ส่วนท่านทำให้การเปลี่ยนแปลงในองค์กรอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมาก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 50.60 มีค่าประสิทธิภาพการทำนายที่ปรับแล้ว 0.505 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถเขียนสมการในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 1.913 + 0.077(X_1) + 0.106(X_2) + 0.083(X_3)$$

การอภิปรายผล

จากผลของการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นสำคัญที่ค้นพบมีรายละเอียดดังนี้

1. พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการตัดสินใจ รองลงมาคือ ด้านการประสานงาน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเป็นผู้นำ และด้านการจูงใจตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญต่อกระบวนการบริหารในองค์กร ซึ่งจะต้องมีภาวะผู้นำเพราะผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทและมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ ๆ ภายในองค์กร และเป็นบุคคลสำคัญที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวหน้าและในการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนขบวนการทำงานไปสู่เป้าหมาย ซึ่งความสำเร็จในผลงานมีส่วนสัมพันธ์กับความสามารถของผู้บริหารหรือผู้นำ ดังนั้นพฤติกรรมผู้นำหรือภาวะผู้นำเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานนั้นมีลักษณะการปฏิบัติงานอย่างไร มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เพียงใด ดังที่ นิโรธ สมัตตภาพงศ์ [9] ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมการบริหาร โรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ทางด้านการจัดการศึกษานั้น องค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จในอันดับต้น ๆ คือ พฤติกรรม การบริหาร ที่ได้แสดงออกถึงความร่วมมือกับบุคลากร สังคม และชุมชนให้เกิดการยอมรับให้ความร่วมมือและ ปฏิบัติตามจะส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ ซึ่งปัจจัยหลักข้อมุ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำของสถานศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการจัดการ ศึกษาโดยตรงจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้ง ระบบและกระบวนการปฏิรูปการศึกษา สอดคล้อง กับ เรนซิส ไลเคิร์ต (Rensis Likert, 1961 อ้างถึง ใน สุพจน์ วิชัยศรี) [10] ได้ศึกษาวิจัยพบว่า การจัด องค์การบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพที่ใช้บริหารแล้วจะ ได้ทั้งงานและน้ำใจคนนั้นต้องเกิดจากองค์ประกอบ ของการบริหารสำคัญ กล่าวคือ แบบการบริหาร โดยมี ประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะการปฏิบัติหรือ สภาพการจัดองค์การบริหารขององค์ประกอบต่อไปนี้ คือ การเป็นผู้นำ (Leadership) การจูงใจ (Motivation) การติดต่อสื่อสาร (Communication) การตัดสินใจ (Decision Making) การกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) และการควบคุมการปฏิบัติงาน (Control) เพราะ ฉะนั้นภารกิจหลักของโรงเรียนจะดำเนินไปได้อย่าง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใดนั้น ผู้บริหาร จำเป็นต้องแสดงพฤติกรรมการบริหารให้เหมาะสม เพื่อนำพาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติ งาน สอดคล้องกับงานวิจัยของวินัย ทิมย้ายงาม [11] ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไป น้อยดังนี้ การเข้าสังคมได้ดี การให้การยอมรับนับถือ การมีความคิดริเริ่ม การโน้มน้าวจิตใจ การประสานงาน การให้ความช่วยเหลือ และการรู้จักปรับปรุงแก้ไข

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการมีรูปแบบทาง ความคิด รองลงมาคือ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้าน การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ และด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะพฤติกรรมของผู้บริหารนั้นมีความสำคัญยิ่ง ในการบริหารงานให้สัมฤทธิ์ผล ซึ่งผู้บริหารมีบทบาท ที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำในการ บริหารงาน เพื่อรวมพลังและใช้ประโยชน์ของบุคคล ที่มีอยู่ในหน่วยงานให้ช่วยกันทำงานและต้องรู้จักวิธี แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การดำเนิน การต่าง ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย โดยให้บุคลากรหรือผู้ร่วมงานเกิดความ พึงพอใจ และก่อให้เกิดความร่วมมือจากผู้ร่วมงานอย่าง เต็มที่ ซึ่งหากพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารตรงกับความ คาดหวังของผู้ร่วมงานมากเพียงไรผลผลิตขององค์กร จะสูงขึ้นมากเท่านั้นจึงส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้ ทำให้ผู้บริหารบริหารงานได้ประสบความสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสูงสุด ดัง ที่ คมสัน ฐ รังสี [12] ได้กล่าวไว้ว่า การที่สถานศึกษา จะสามารถดำเนินงานได้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีการ ปรับกระบวนการบริหารงานให้เป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้และสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมีผล มาจากการประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายดำเนินการในการพัฒนาการศึกษาของ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 นั้น ทำให้สถาน ศึกษาในยุคปัจจุบันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุก ด้านไม่ว่าจะเป็นในด้านการบริหารงานและการจัดการ เรียนการสอน ซึ่งหมายถึงทั้งตัวผู้บริหารและครูผู้สอน นั่นเอง โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องมีความรู้ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อขับเคลื่อนให้สถานศึกษา กลายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพการจัดการ

ศึกษาของสถานศึกษาให้เข้าไปตามแนวทางการปฏิรูป การศึกษาและมีความเป็นสากลเหมาะสมกับยุคโลกาภิวัตน์ และจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ คุณภาพการศึกษา [13] ดังที่ เซงเก้ (Senge, 1990 อ้างถึงใน ดวงทิพย์ อวดร่าง) [14] กล่าวว่า หัวใจของการสร้างองค์กร แห่งการเรียนรู้ อยู่ที่การเสริมสร้างวินัยให้เกิดผลจริงจิ่งในรูปแบบของ การนำไปปฏิบัติแก่บุคคล ทีมงาน และองค์กรอย่างต่อเนื่องและทุกระดับ ซึ่งมีองค์ประกอบการเป็นบุคคลที่ รอบรู้ การมีแบบแผนความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมและการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อ ส่งผลให้ส่วนอื่น ๆ ภายในองค์กรเปลี่ยนแปลงไปด้วย อย่างมีระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมิง โคตรวงศ์ [15] ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ใน ระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านการมีรูปแบบความคิด ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม กัน และด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ตามลำดับ

3. พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาส่งผลกระทบต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดง ให้เห็นว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถาน ศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติ ตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชา ทำให้ผู้ตาม เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง สร้างแรงบันดาลใจให้ ผู้ตามสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐาน ตระหนักใน การรับฟังข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องของบุคลากรภายใน และภายนอกสถานศึกษา มีการกำหนดสายบังคับบัญชา ไว้ชัดเจนและเป็นระบบทำให้อุทิศสามารถปฏิบัติ

งานอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของตน จึงส่งผลต่อการเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิด ของ เรนซิส ไลเคิร์ต (Rensis Likert, 1961 อ้างถึงใน สุพจน์ วิชัยศรี) [16] ได้ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องแสดงพฤติกรรม การบริหารให้เหมาะสม เพื่อนำพา โรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน บรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสูงสุด หากพฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารตรงกับความคาดหวังของผู้ร่วมงานมากเท่าใด ผลผลิตขององค์กรจะสูงขึ้นมากเท่านั้น เพื่อการบริหาร งานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างสูงสุด และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ธีรยุทธ จิมอาษา [17] ได้ศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผล การวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ของโรงเรียน ได้แก่ภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหาร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของข้าราชการครู และ ด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิษฐา อุ่นวิเศษ [18] ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านที่มีอำนาจพยากรณ์องค์กรแห่งการเรียนรู้ของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 คือ ด้านการคำนึงถึงเอกบุคคล ด้านการสร้าง แรงบันดาลใจ และด้านการบริหารแบบวางเฉยซึ่งมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 56.80

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการ วิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรม การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจูงใจเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารควรมีการดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยมีการพิจารณาให้รางวัลแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความทุ่มเท เสียสละเพื่อองค์กรและกระตุ้นให้คณะครูมีการพัฒนาปรับปรุงวิธีการสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ อยู่เสมอ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมมากขึ้น โดยเปิดโอกาสให้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ จากผู้อื่นเพื่อนำประสบการณ์ที่ได้มาปรับใช้ในการแก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นภายในองค์กรของตนเองได้

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรม การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีส่วนร่วมไม่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ การแก้ปัญหาเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนให้องค์กร ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2.2 ควรศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษาอื่นเพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางการการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาต่อไป

2.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- [1] วิวิทย์ ทิพย์นพคุณ. (2553). ปัญหาการจัดการศึกษาของไทย. ค้นเมื่อ สิงหาคม 21, 2557 จาก <http://123.242.164.132/e-articles/Rearticle.php?reNews=99>.
- [2] มานิดา ลือสายวงศ์. (2551). ความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อปัจจัยที่สนับสนุนการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษา บริษัท ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [3] นิโรธ สมัตตภาพงศ์. (2550). ปัจจัยพฤติกรรมการบริหารที่ส่งผลต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- [4] สุพจน์ วิเชียรศรี. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารกับมาตรฐานการบริหารและการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- [5] कमสัน ฅ รังสี. (2550). ปัญหาและแนวทาง การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนบ่อไร่ วิทยาคม อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [6] ดวงทิพย์ อวดร่าง. (2550). การเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ตามการรับรู้ของบุคลากรในสังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [7] กัลยา วานิชย์บัญชา. (2552). สถิติสำหรับงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- [8] สีน พันธุ์พิณีจ. (2554). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.
- [9], [3]
- [10], [4]
- [11] วินัย ทิมย้ายงาม. (2549). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- [12], [5]
- [13] กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- [14], [6]
- [15] สมิง โคตรวงศ์. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- [16], [4]
- [17] ชีรยุทธ จิมอาษา. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาขอนแก่น เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- [18] ขนิษฐา อุ่นวิเศษ. (2551). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.